

haverne i et saadant lille Samfund som det færøske tenderer henimod at afskære de fattige fra al Kultur“, er det den Slags Ting, som det ærede Medlem kunde have sparet sig at sige, thi der er absolut ingen, der vil udelukke Dansk fra de færøske Skoler, saa at Færingerne kun skulde læse og tale Færøsk. Jeg har tydeligt og klart oplæst Selvstyrepartiets Program, der siger: lige Ret for de 2 Sprog; hvad er saa Meningen med at komme med den Slags Udtalelser som ovennævnte? Jeg forstaar dem ikke. Det ærede Medlem finder sig foranlediget til at tale om Magthavere, ja, jeg kender dem ikke. Det ærede Medlem finder sig endvidere foranlediget til at fremføre en Historie om en Skotlænder, der har rejst paa Færøerne og der truffet en prægtig færøsk Pige, der kunde Engelsk, Tysk og Fransk, hvoraf Manden sluttede, at alle de velhavende paa Færøerne sender deres Børn til England for at lære Engelsk, til Tyskland for at lære Tysk og til Frankrig for at lære Fransk o. s. v., men den Slutning har man slet ikke Lov til at drage. Jeg kan oplyse det ærede Medlem om, at der ikke er en eneste Færing, der som Barn har været sendt til disse Lande. Der har været en Del unge Færingar her i København for at studere, men til de nævnte fremmede Lande har der aldeles ikke været sendt nogen.

Som Eksempel paa, hvorledes de færøske Lærere stiller sig overfor Undervisningsspørgsmaalet, fremfører det ærede Medlem fra Mariager et Tilfælde, hvor en Lærer skulde have forbrudt sig mod Skoleanordningen, men det ærede Medlem glemte Forspillet og Efterspillet i denne Historie. Forholdet var nemlig, at Myndighederne havde taget en Lærer her fra Danmark, som ikke kunde Færøsk, hvilket formelt var i Strid med Skoleanordningen. Han kunde ikke undervise i de Fag, han skulde undervise i, og saa var der en ung Lærer, der paa et Møde havde sagt i Analogi med en Sprogbrug, man havde hørte: Loven er brudt, og Loven skal brydes. Selvfølgelig var det forkert sagt, men det er alligevel undskyldeligt, og det bør fremføres, naar man omtaler det fremdragne Tilfælde. Det ærede Medlem glemte ogsaa Efterspillet: Samme Lærer blev kaldt for Skoledirektionen og maatte afgive en Erklæring om, at han vilde rette sig efter Skoledirektionens Fortolkning af Sprogparagraffen, men denne Erklæring overlod Skoledirektionen — jeg maa gaa ud fra, at det var Formanden for Skoledirektionen, Amtmanden — til et politisk Blad og lod dette Blad trykke Erklæringen i Spidsen for en politisk Leder. Jeg finder dette ganske forkert handlet.

Det er at handle meget udæskende at overlade en saadan Erklæring til et rent politisk Blad til politisk Benyttelse, det virker ikke heldigt.

Hvad endelig det færøske Sprogs Stilling i Kirkerne angaar, skal jeg fremhæve, at det tidligere har været saaledes, at der kun maatte prædikes paa Dansk, Selvstyrepartiet har arbejdet for, at der ogsaa skulde gives Færøsk en vis Plads i Kirken, og under Pres fra Selvstyrepartiet er man saa naaet til, at der i visse Tilfælde kan gives Tilladelse til, at der prædikes paa Færøsk, men der maa efter den nugældende Ordning ikke prædikes paa Færøsk, uden at man har faaet Tilladelse dertil af Menighedsraadet, Provsten og forskellige Myndigheder.

Min Stilling til Sprogspørgsmaalet er som sagt: Lige Stilling for de 2 Sprog i Kirke og Skole. Men jeg skal til Slutning bemærke, at man absolut ikke kan bebrejde de danske Statsmyndigheder her noget som helst i dette Forhold, da Spørgsmaalet kun har været forhandlet paa Færøerne mellem de 2 Partier, og jeg er overbevist om, at Rigsdagen og de andre Myndigheder i det Øjeblik, Flertallet ønsker en Forandring, straks vil rette sig efter det, saa at jeg ønsker at udtale, at der absolut ikke kan bebrejdes de danske Statsmyndigheder noget paa dette Punkt.

Angaaende Bladet „Tingakrossur“ udtalte det ærede Medlem fra Mariager (H. P. Hansen), at jeg i Juni Maaned var Ejer af Bladet, at Ejendomsforholdet til dette Blad havde været meget omskifteligt, og at man til visse Tider ikke havde vidst, hvem der ejede det; ingen vilde vedkende sig Paterniteten. Dette er ganske urigtigt. Ejendomsforholdet er følgende: Fra 1900 til April 1915 tilhørte Bladet et Aktieselskab, der hed „Fram“. Kapitalen var fordelt paa 200 Aktier, hvoraf jeg havde 18; ogsaa Sysselmand Samuelsen var Medejers af Bladet. Halvdelen af Aktierne tilhørte Folk, der boede paa Suderø, den anden Halvdel Folk fra Thorshavn og Pladser der omkring. I Marts—April Maaned dannedes der et Konsortium af Folk paa Suderø, væsentlig Aktionærer, som hørte hjemme der, for at overtage Bladet. Der var nemlig Tale om at sælge det, og det havde der været i lang Tid. Der blev altsaa dannet et Aktieselskab for at give Bud paa dette Blad. Det skete allerede i Marts Maaned, og paa Generalforsamlingen i April gav jeg paa dette Konsortiums Vegne — det sagde jeg udtrykkeligt paa Generalforsamlingen — ifølge Fuldmagt fra Konsortiet et Bud paa Bladet, og det blev accepteret. Senere viste det